

УДК 687. 016.5

К.Р. ТИМОЧКО, С.Г. КУЛЕШОВА

Хмельницький національний університет

**РОЗРОБКА КОЛЕКЦІЇ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ В ЕТНО СТИЛІ ЗА МЕТОДИКОЮ
ПІДВИЩЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ ДОВЕРШЕНОСТІ ВИРОБУ**

Запропоновано новий підхід до розробки художньо-довершеної моделі одягу із використанням етнодизайнерських компонент, як джерела натхнення. За результатами дослідження розроблено колекцію молодіжного жіночого одягу у етно стилі.

Ключові слова: етно, етно-мода, етно стиль, колекція, гармонійність, стилізація

Досліджуючи стан сучасного ринку легкої промисловості, не можливо не замітити зростаючого попиту на одяг, аксесуари та доповнення до костюма у стилі етно. Завжди яскраві та оригінальні, вони приваблюють споживача та створюють високу конкуренцію іншим стилям. Звичайно, український костюм є окрасою етно дизайну. Люди все частіше носять вишиванки, а дизайнери одягу, в свою чергу, не перестають дивувати новинками форм, матеріалів та оздобленням такого одягу.

Є багато досліджень у галузі історії українського костюма [1–4], символіки вишивки, народних традицій, проте, досі немає сформованих рекомендацій, або методів оцінки художньої довершеності костюма, створеного у стилі етно. Саме тому, при розробці етно колекції, не рідко зустрічаємо сліпе копіювання традиційного, давнього костюма, надмірну перевантаженість декоративними елементами, що знижує естетичну якість, порушує пропорції костюма, а також призводить до візуальної деформації фігури замовника. Зловживання контрастними кольорами знижує цілісність композиції костюма.

Тому, актуальним є завдання розробки методології оцінки художньої довершеності костюма у стилі етно, із подальшою можливістю її корекції, вдосконалення гармонійності форми костюма, виразності та композиційної цілісності.

Етно-мода зараз дуже поширена в дизайнерській сфері, та набуває все більше шанувальників. В Україні етно стиль був близький і зрозумілий у будь-які часи. Зокрема, окремі українські дизайнери постійно працюють у цьому стилі. Наприклад, Зінаїда Лихачова поєднує етнічні мотиви, сучасний крій, природні матеріали і кольори, ручну вишивку та геометричні елементи. Наталія Міщенко використовує художньо-асоціативний метод в опрацюванні джерела творчості та декору для створення Етно колекції. Олеся Теліженко від початку своєї творчості незмінно працює у стилі «етно-модерн». Кожна її колекція є авторським переосмисленням певного періоду, або явища української культури. Роксолана Богущька послідовно розвиває тему етнічних елементів декору в сучасному костюмі, знаковою рисою її стилю є національний колорит, багато ручної роботи, художня вишивка по шкірі й тканині шовковими нитками і бісером.

Вивченню та дослідженню історії розвитку традиційного українського одягу присвячено значну кількість наукових праць, серед яких найвідоміші роботи таких вчених як: К.І. Матейко, М.С. Білан, Г.Г. Стельмашук, Т.В. Кара-Васильєва, З. Васіна, Т.А. Ніколаєва та інші [1–7]. Український традиційний ансамблевий комплекс – стрій характеризується рядом особливостей, серед яких: гармонійне поєднання чіткої структури із послідовно-пошаровим накладанням елементів у відповідній ієрархичності та духовно-ціннісними орієнтирами з яскравою художньо-образною виразністю; підпорядкованість єдиному технологічному принципу виготовлення одягу, що забезпечує його функціональність,

раціоналізм та поліфункціоналізм; використання єдиних давніх універсальних мірок, які співвіднесені з тілом людини і забезпечують пропорційність ансамблю і його окремих частин; комунікативність костюма, яка відображає соціальний статус власника, його місце та роль у суспільстві [2; 5].

Об'єкти та методи дослідження

Об'єктом дослідження є український костюм, як етнодизайнерська компонента для розробки промислової колекції жіночого святкового одягу. Методи дослідження – літературно – аналітичні, структурно – графічні, математичні методи комп'ютерного моделювання і принцип модульного програмування.

Постановка завдання

Мета дослідження – розробити промислову колекцію жіночого святкового одягу для літнього сезону в етно стилі із високим рівнем художньої довершеності.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання: систематизувати етнодизайнерські компоненти як джерела творчості; визначити етапи розробки колекції в етно стилі; розробити етно колекцію із використанням методики підвищення художньої довершеності моделей одягу.

Результати та їх обговорення

ТМ «Любисток» – підприємство, що виготовляє одяг етно стилю ще з 2007 року. Принциповим для керівників компанії є використання тканин, що виготовляються виключно в Україні, адже вишиванка, це символ українського народу, невід'ємний атрибут національного світогляду. Вишиванки ТМ «Любисток» органічно поєднують в собі автентичність українського мистецтва вишивки та сучасні тенденції моди. Ця гармонія до смаку клієнтам, серед яких велику частку складає молодь.

Продукція ТМ «Любисток» одночасно вишукана, сповнена національного характеру, а також зручна, натуральна і має сучасний вигляд.

За завданням ТМ «Любисток» спроектовано промислову колекцію жіночого святкового одягу для літнього сезону в етно стилі, з метою впровадження її у масове виробництво. Тому, форма та конструктивні членування моделей колекції мають бути максимально функціональні та класичні. Перш за все, визначено етапи розробки колекції в етно стилі (рис. 1).

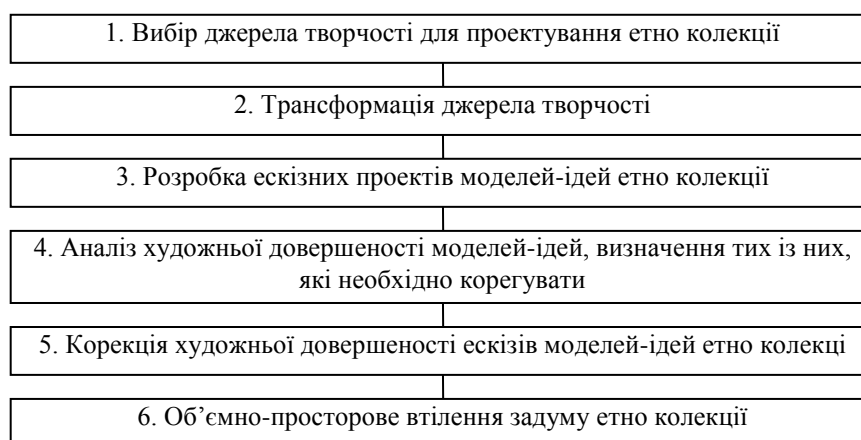

Рис. 1. Етапи розробки колекції у етно стилі

Для розробки колекції у етно стилі, систематизовано етнодизайнерські компоненти, як джерела творчості (рис. 2). Із поміж визначених компонент джерелом творчості для проектування колекції обрано вишивку та народний костюм.

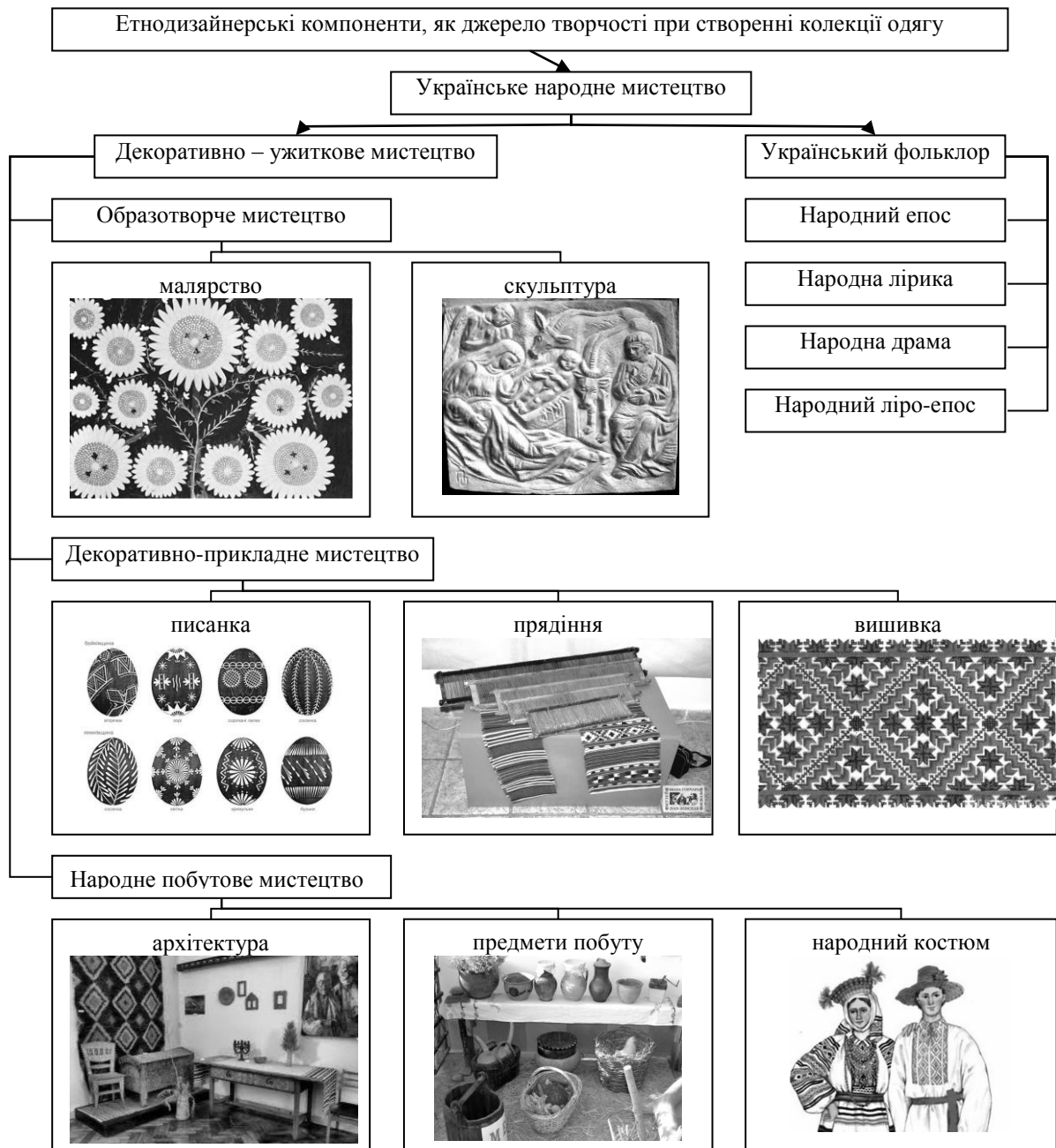

Рис. 2. Види етнодизайнерських компонентів із українського народного мистецтва

ТМ «Любисток» використовує ексклюзивний каталог тканих українських народних вишивок, що складається із сорока трьох зразків. Після аналізу каталогу орнаментів, обрано три зразки, для подальшого їх використання при проектуванні колекції.

Далі розглянуто український традиційний костюм, особливості його зображення в різні часи. На основі аналізу творчих джерел розроблено перші ескізи проекти етно колекції.

Етнодизайнерська компонента – український народний костюм			
			
фотографія старовинного народного костюма	художній ескіз традиційного народного костюма у історичному стилі	художній ескіз виконаний у сучасній техніці в етно стилі	моделі-ідеї проєктованої колекції

Рис. 3. Трансформація творчого джерела із народного традиційного костюма у сучасний костюм у стилі етно

На особливості дизайнерської графіки, а отже і на параметри рисованої фігури людини і костюма, при розробці ескізного проєкту, впливає ряд факторів: особливості графіки, індивідуальний стиль, пластика фігури, ракурси, повороти та інше. Як бачимо з рис. 3, для автора колекції, при створенні ескізів, характерна сильна стилізація рисованих фігур моделей із значним видовженням кінцівок. Із-за цього при виготовленні виробу часто змінюються певні пропорції, появляється відмінність між ескізним проєктом та готовим виробом.

Більш детально розглянемо параметри стилізації, графічні прийоми стилізації, графічні знаки, за допомогою яких відбувалася стилізація ескізів моделей-ідей колекції і які систематизовано автором, рис. 4.

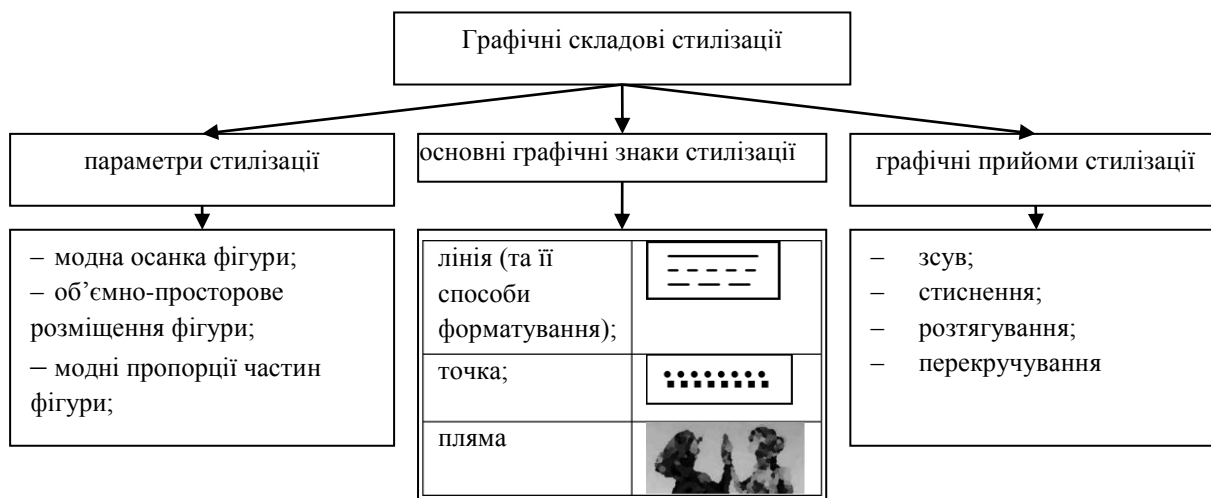

Рис. 4. Структура графічних складових стилізації

Параметри стилізації містять інформацію про модну осанку фігури, її об'ємно-просторове розміщення, модні пропорції частин фігури, тобто за допомогою поєднання плям певної форми та розміру дають уявлення про особливості розробленого ескізу.

Основні графічні знаки стилізації це лінія, точка, пляма, за допомогою яких будується силует та демонструється конструктивно-декоративна побудова зображення. Графічні прийоми стилізації це зсув, стиснення, розтягування, перекручування, ці засоби дозволяють якнайкраще продемонструвати художнє бачення, графічну техніку дизайнера.

Після розробки ряду ескізних проектів моделей-ідей, їх запропоновано для перегляду на художній раді підприємства. Поміж іншими ескізами визначено ті, що на думку експертів, володіють нижчим рівнем художньої довершеності. Тому, саме ці моделі-ідеї необхідно вдосконалювати. Для проведення такої корекції запропоновано методику підвищення художньої довершеності костюма (рис. 5).

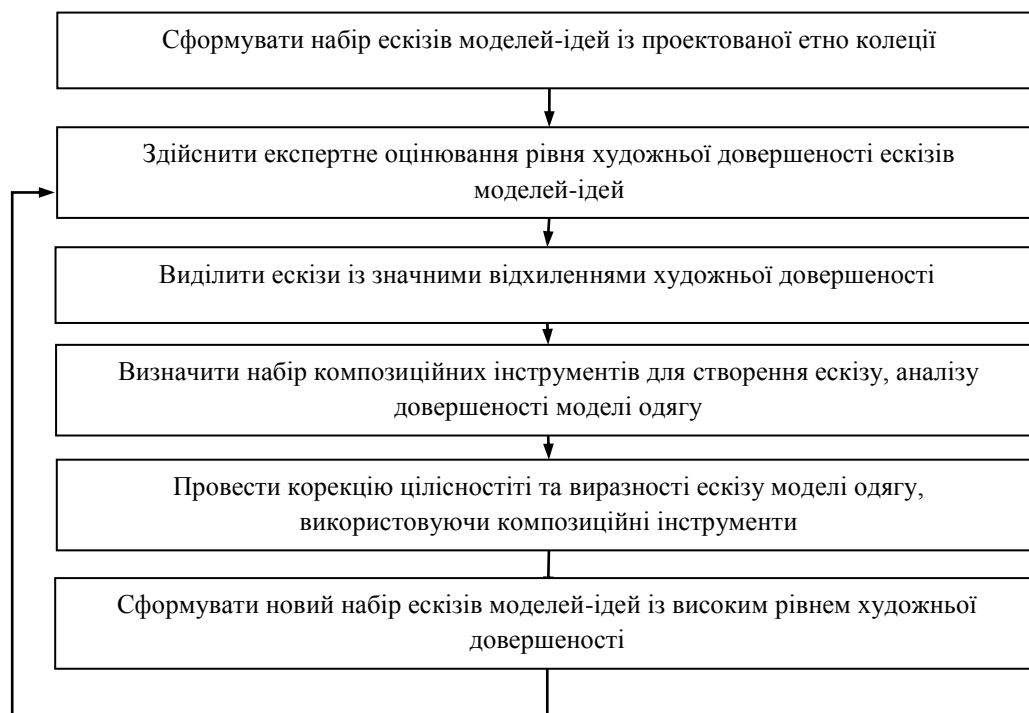

Рис. 5. Методика підвищення художньої довершеності костюма

Відповідно до методики підвищення художньої довершеності моделей одягу проаналізуємо ту модель-ідею, яку слід корегувати (рис. 6). Отже, модель є асиметричною, із розімкнутими контурними лініями, поєднанні метра та ритму в розташуванні орнаментів, контрастом в кольорі, тобто використано елементи виразності, і тільки один інструмент цілісності.

Таким чином, необхідно внести зміни, із введенням елементів цілісності. Вдосконалена модель одягу містить як елементи цілісності, так і елементи виразності, адже вона поєднує асиметричний виріз із симетричним розміщенням орнаментів; горизонтальні статичні лінії низу із криволінійними лініями рельєфів та вирізу горловини; контраст кольорів.

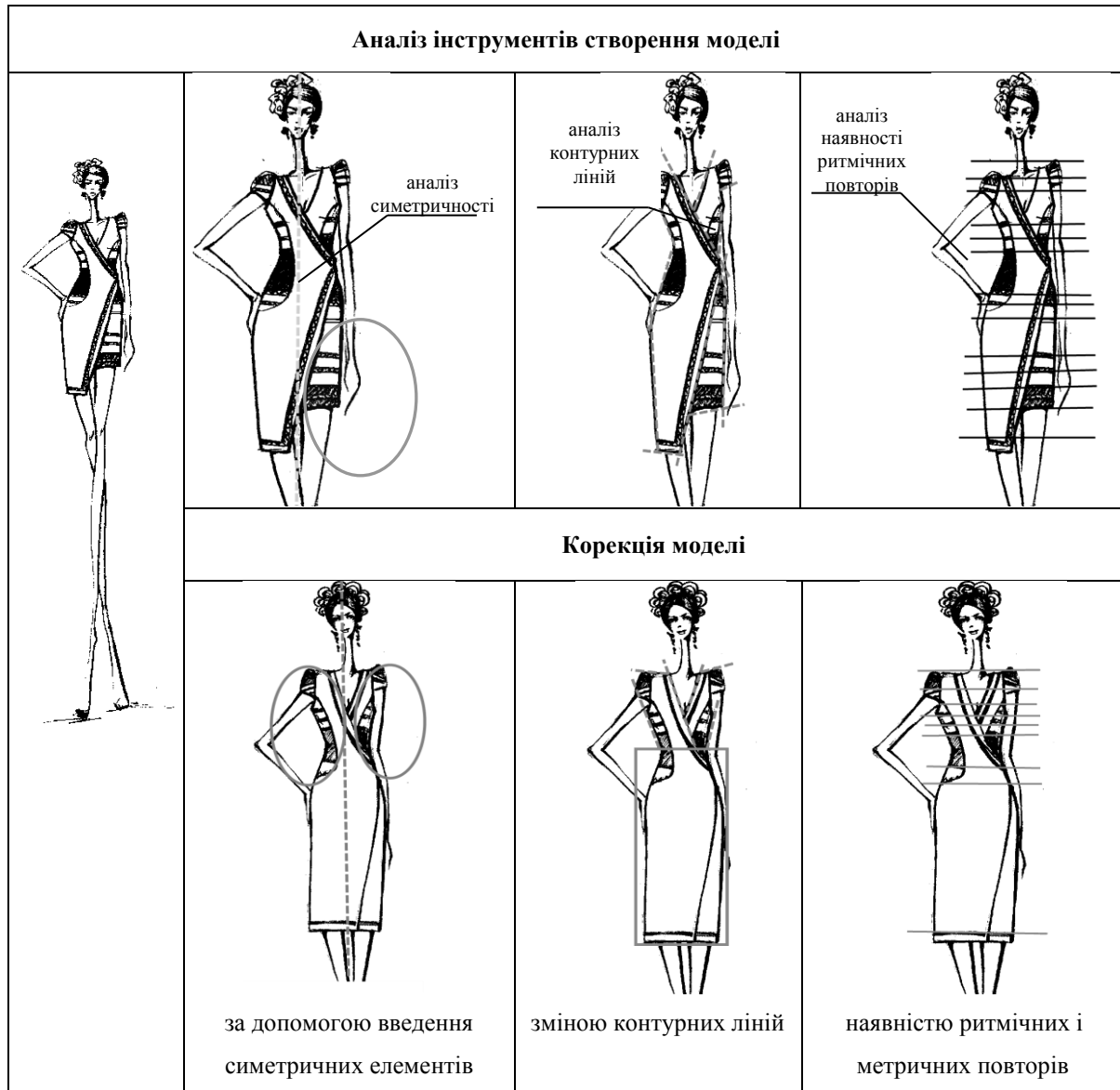

Рис. 6. Аналіз та корекція моделі-ідеї із проєктованої етно колекції

Отже, згідно методики підвищення художньої досконалості моделей одягу, ця модель є врівноваженою, саме тому її рекомендуємо для пошиття. Художня рада ТМ «Любисток» відзначила художній рівень запропонованої моделі, вона увійшла у новий каталог підприємства а також відшита у трьох різних кольорових поєднаннях та запропонована на ринок.

Етапи розробки, а також фотографії готової моделі із промислової колекції жіночого святкового одягу для літнього сезону в етно стилі, наведено на рис. 3.

Таким чином, завдання розробити промислову колекцію жіночого святкового одягу для літнього сезону в етно стилі, з метою впровадження її у масове виробництво виконано. Основні етапи створення колекції зображені на рис. 7.

**Рис. 7. Етапи розробки однієї моделі із колекції сучасного молодіжного одягу в етно стилі,
на замовлення ТМ «Любисток»**

Висновки

В статті визначено критичні точки проектування етно колекції. Систематизовано етнодизайнерські компоненти із українського народного мистецтва. Запропоновано використовувати методикку підвищення художньої досконалості моделей одягу для проектування етно колекцій. Визначено основні етапи художнього проектування, особливу увагу приділено аналізу моделей-ідей з метою їх вдосконалення, а отже і пошуку найбільш досконалого, композиційно врівноваженого проектного рішення.

Список використаної літератури

1. Федина О. Український народний костюм і проблеми ансамблевості в сучасній практиці художнього моделювання одягу / Вісник Львівської академії мистецтв, вип. 10. – Л.: ЛІАМ, 1999. – С. 245-249.
2. Лагода О.М. Ансамблевий комплекс українського традиційного вбрання як зразок протодизайну одягу // Вісник ХДАДМ. – Харків: ХДАДМ, 2006. – № 11. – С. 57-62.
3. Матейко К.І. Український народний одяг. – К.: Наукова думка, 1977. – 223 с.

4. Николаева Т.О. История украинского костюма. – К.: Либідь, 1996. – 171 с.
5. Білан М.С., Стельмашук Г.Г. Український стрій. – Львів: Фенікс, – 2000. – 326 с.
6. Николаева Т.А. Народное моделирование женской одежды и применение его традиций в современной практике (на материалах Украины) // Советская этнография. – М.: Наука, 1977. – № 3. – С. 72-90.
7. Тканко З.О. Мода і традиція / Вісник Львівської академії мистецтв, вип. 11. – Л.: ЛАМ, 2000. – С. 331-337.

Стаття надійшла до редакції / Article received: 09.04.2013

Разработка коллекции женской одежды в этно стиле по методике повышения художественного совершенства изделия

Тимочко К.Р., Кулешова С.Г.

Хмельницький національний університет

Предложен новый подход к разработке художественно совершенной модели одежды, с использованием этнодизайнерских компонент как источника вдохновения. По результатам исследования разработаны коллекцию молодежного женской одежды в этно стиле.

Ключевые слова: этно, этно - мода, этно стиль, коллекция, гармоничность, стилизация

Collections development of women's clothing in ethnic style on how to improve the artistic excellence of the product

K. Timochko, S. Kuleshova

Khmelnytsky National University

The article describes a new approach to developing a final artistic fashions, using etnodyzaynerskyh component as a source of inspiration. The study developed a collection of youth women's clothing in ethno style.

Keywords: ethnic, ethno - fashion, ethnic style, Collection, harmony, stylization